

Phần 2:ĐỀ PHÒNG THÚ DỮ

Kinh nghiệm thực tiễn HUỖNH TOÀN

Trưởng khoa Kỹ năng Trường Đoàn Lý Tự Trọng

Tổng trưởng Tổng Đoàn Sao Bắc Đẩu

- Đề phòng thú dữ.

- + Không mặc quần áo sặc sỡ, gây chú ý cho thú dữ.
- + Không gây tiếng động quá lớn.
- + Không trêu gẹo, đùa dõn hay chọc phá thú dữ.
- + Quan sát, tránh xa khi có dấu vết của thú dữ

- Khi gặp thú dữ cần phải làm gì?

- + Thật bình tĩnh, không nên hoang mang, hoảng hốt.
- + Dứng bất động, không hù dọa, chọc thú dữ tức giận.
- + Xác định một vị trí thật an toàn và có thể leo lên hay chạy đến gần nhất.
- + Chuẩn bị một cây gậy hay một vật có đầu nhọn.
- + Nếu ở vào buổi tối nên đốt lửa , thắp sáng bằng đèn càng sáng càng tốt.

- Xử trí khi bị thú dữ tấn công có vết thương

- + Rửa vết thương bằng xà phòng đặc 20%, dung dịch nước muối 0,9% hay dưới vòi nước sạch.
- + Cầm máu nếu máu chảy nhiều.
- + Sát khuẩn vết thương bằng cồn.
- + Nhanh chóng chuyển đến bệnh viện, tiêm vắc xin hay huyết thanh , phòng đại.

Tình Huống

Xử trí khi bị chó cắn để phòng bệnh đại

Đại là bệnh viêm não tủy cấp tính do vi rút đại gây nên. Người bị nhiễm vi rút đại sẽ lên cơn đại và tử vong nếu không được xử trí đúng cách và kịp thời. Khi bị chó cắn, phải xử trí như thế nào để bảo đảm an toàn?

Xử lý vết thương

Khi bị chó cắn, cần phải xử lý ngay vết thương bằng cách rửa thật sạch với nước xà phòng đặc 20%, nước muối 0,9%. Sau đó sát khuẩn vết thương bằng cồn. Trường hợp cần thiết có thể cắt lọc vết thương nhưng không khâu ngay, chỉ khâu trong trường hợp vết cắn đã quá 3 ngày để tránh sự phát tán của vi rút đại. Sát khuẩn vết

thương để tránh bội nhiễm và giảm đến mức tối thiểu lượng vi rút xâm nhập.

Nếu trường hợp vết cắn nhẹ, xảy ra ở chân, xa thần kinh trung ương và tại thời điểm bị chó cắn, con vật vẫn bình thường thì không cần tiêm vắc-xin mà chỉ cần theo dõi chó trong vòng 10-15 ngày. Trong thời gian theo dõi, nếu thấy chó bỏ ăn, chết, mất tích hoặc bị bán mổ thịt thì phải tiêm vắc-xin dại ngay. Nếu theo dõi sau 15 ngày, chó vẫn sống bình thường thì không cần tiêm vắc-xin.

Tiêm huyết thanh hay vắc-xin?

Phải tiêm đồng thời cả vắc-xin phòng dại và huyết thanh kháng dại đối với các trường hợp bị chó cắn nghi ngờ chó dại hoặc chó đang lên cơn dại, có vết chó cắn ở đầu, mặt, cổ, đầu chi nơi có nhiều dây thần kinh, bộ phận sinh dục... dù vết cắn rất nhẹ và có nhiều vết cắn ở chỗ nguy hiểm, vết cắn sâu.

Một điều cũng cần chú ý là tiêm ngay vắc-xin sau khi bị chó cắn trong những trường hợp như có vết cắn nhẹ, xa thần kinh trung ương nhưng không theo dõi được con chó; vết cắn không nặng lắm và xa thần kinh trung ương nhưng tại thời điểm chó cắn, con chó đang bị ốm.

Việc đến cơ sở y tế muộn sau khi chó cắn thì việc tiêm huyết thanh kháng dại sẽ không còn tác dụng, vì thế chỉ tiêm vắc-xin. Ngoài ra, những đối tượng có nguy cơ bị nhiễm virus dại như các cán bộ thú y, người chăm sóc chó hoặc thú rừng, kỹ thuật viên làm việc trong phòng thí nghiệm có tiếp xúc với vi rút dại cũng cần phải tiêm vắc-xin phòng dại để bảo đảm an toàn.

Khi tiêm vắc-xin dại phải tiêm đủ liều theo quy định của loại vắc-xin, sử dụng đúng liều lượng, kỹ thuật và tiêm đúng khoảng cách giữa các mũi tiêm theo hướng dẫn. Vắc-xin phải được bảo quản ở nhiệt độ từ 4-8°C. Trong thời gian tiêm, không được làm việc quá sức, không nên uống rượu và dùng các chất kích thích; không sử dụng các thuốc nhóm corticoides, adrenocorticotrophic hormone (ACTH), thuốc làm giảm miễn dịch trong và sau khi tiêm vắc-xin dại 6 tháng.